

Jakość kapitału ludzkiego jako jeden z endogenicznych czynników rozwoju regionu na przykładzie województwa lubuskiego

Jeszcze 100 lat temu o wzroście gospodarczym decydowała technika i technologia oraz zasoby naturalne jako priorytetowy czynnik wzrostu. Współcześnie zauważa się coraz silniejszą tendencję ku odwróceniu proporcji między czynnikami produkcji, które decydują o jego tempie.

Podsumowując poprzednie stulecie Ken Friedman napisał „U progu nowego stulecia – nowe milenium, bez wątpienia – jedna gospodarka się kończy, a kolejna toczy zmagania by zaistnieć. Znaleźliśmy się na pograniczu ery, w okresie przejściowym, łączącym gospodarkę epoki industrialnej z początkiem gospodarki wiedzy” [Friedman, 2003, s. 19]. Następuje więc wzrost znaczenia gospodarki opartej na wiedzy, gdzie mniejsze znaczenie ma sfera produkcji dóbr, a większe wytwarzanie oraz przetwarzanie danych i informacji, a także zarządzanie nimi. Doprowadza to do stałego powiększania się znaczenia kapitału ludzkiego w gospodarce.

Kapitał ludzki zgodnie z definicją OECD [OECD, 2001] to wiedza, umiejętności, kompetencje oraz inne cechy ucieleśnione w człowieku, które powiązane są z jego ekonomiczną aktywnością. Innymi słowy obejmuje ogół takich cech i ludzkich właściwości (wiedza, umiejętności, zdolności, zdrowie, motywacja), które mają określoną wartość i stanowią źródło przyszłych dochodów. Inni natomiast uznają, że kapitał ludzki „jest sumą naszych możliwości w kontekście zatrudnienia, co ma znaczenie zarówno dla jednostki, jak i dla społeczeństwa” [Zamorska, 2008, s. 85].

Kapitał ludzki może być interpretowany jako efekt inwestycji w oświatę, kształcenia dostępnego zasobu pracy społecznej, ucieleśniony w jego cechach jakościowych. Ważne są również inwestycje w ochronę zdrowia.

Przez inwestycje w człowieka należy rozumieć nakłady na podwyższenie potencjału ludzkiego, a celem inwestycji jest powiększanie zdolności człowieka zarówno do osiągania korzyści materialnych (zwiększone dochody w przyszłości), jak i niematerialnych.

Tak więc inwestycje w wykształcenie i szkolenia pozwalają stworzyć zasób umiejętności (kapitał), który w przyszłości może przynosić określone, wymierne korzyści dla przedsiębiorstw, branż i całych gospodarek. Człowiek jest najcenniejszym elementem zasobów przedsiębiorstwa, instytucji, regionu.

Teoria kapitału ludzkiego powstawała zasadniczo w obrębie nauk ekonomicznych i obracała się ona pierwotnie, i przez dłuższy czas jedynie w kręgu teorii rynku pracy i wyjaśniania ludzkich zachowań na nim. Ponieważ jednak rynek pracy posiada swój wyraźny komponent terytorialny [Kozek, 1993] teorie te zostały łatwo i zasadnie przetransponowane na zagadnienia związane z rozwojem regionalnym.

Pomiędzy poszczególnymi województwami w Polsce występują znaczące różnice w poziomie rozwoju regionalnego. W związku ze stopniowym przejściem od konkurencji zasobów do konkurencji regionów, kapitał ludzki uważany jest za kluczowy czynnik kształtujący poziom ich konkurencyjności, co w bezpośredni sposób związane jest z rozwojem gospodarki opartej na wiedzy i kreowaniem procesów innowacyjnych.

Najpoważniejszym problemem jest kwestia mierzenia poziomu kapitału ludzkiego. Istnieją trzy podstawowe sposoby mierzenia. Pierwsza polega na określaniu kosztu zdobycia określonego wykształcenia lub poziomu kwalifikacji, przy czym koszt ten najlepiej jest mierzyć czasem (liczba lat) spędzonych w kręgu instytucji edukacyjnych – czasem, który nie został bezpośrednio spożytkowany na działalność zarobkową (lub też został w jakimś stopniu limitowany). Drugim sposobem jest sprawdzanie ludzkich umiejętności i wiedzy za pomocą np. testów. Trzeci sposób opiera się na pośrednim szacunku „produktywności” jednostki w oparciu o takie wskaźniki jak dochody pozyskiwane z pracy, pewność zatrudnienia, status w hierarchii prestiżu itp. [OECD, 1996, s. 21].

W badaniach nad kapitałem ludzkim zdecydowanie największy nacisk kładzie się na analizy struktur demograficznych oraz ocenę poziomu edukacji i jakości wykształcenia. Do innych elementów badanych, a które wpływają na rozwój oraz jakość kapitału ludzkiego, zalicza się ponadto rozwój nauki, który z kolei wpływa na budowę przewag konkurencyjnych regionów i wzrost innowacyjności w gospodarce lokalnej. Analizy dotyczą też wskaźników, którymi można ocenić stan zdrowia ludności i poziom dobrobytu.

Tabela 1. Rynek pracy województwa lubuskiego na tle kraju i województw zachodniej Polski w 2010 roku

Wyszczególnienie	Lubuskie	Dolnośląskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	Polska
Ludność ogółem w tys.	1011,0	2877,8	3419,4	1693,1	38200,0
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	59,2	150,3	135,2	110,0	1954,7
Bezrobotni w wieku do 24 lat (z liczby ogółem) w %	20,1	18,0	25,3	18,8	21,9
Bezrobotni w wieku powyżej 50 lat (z liczby ogółem) w %	23,4	27,2	19,0	25,1	21,6
Stopa bezrobocia	15,5	13,1	9,2	17,8	12,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Dla oceny jakości kapitału ludzkiego na terenie województwa lubuskiego zostały poddane analizie następujące elementy wpływające na jakość kapitału ludzkiego, takie jak: rynek pracy, edukacja, pomoc społeczna i opieka zdrowotna.

Podstawowym miernikiem charakteryzującym rynek pracy w województwie lubuskim jest stopa bezrobocia, która wyniosła w 2010 r. 15,5%, i była niższa w porównaniu do roku poprzedniego, kiedy to wynosiła 16,2% (w kraju – 12,4%). Województwo lubuskie było jednym z trzech województw w Polsce (z woj. podkarpackim i woj. warmińsko-mazurskim), w którym w skali roku zmniejszyła się stopa bezrobocia rejestrowanego. Najlepsza sytuacja na rynku pracy była w miastach na prawach powiatu – odsetek osób pozostających bez pracy w Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp. wyniósł po ok. 8% zasobów siły roboczej.

Analizując strukturę wieku bezrobotnych, można zauważyć że największy udział dotyczy osób młodych w wieku poniżej 25 lat i w 2010 r. wynosił 20,1% (wobec 20,4% w 2009 r.). Odsetek osób starszych w wieku powyżej 55 lat (10,9%) w skali roku zwiększył się o 1,3 pkt proc. Niemal 50% osób poszukujących pracy to osoby w wieku do 34 lat.

Na rynku pracy najmniejsze zainteresowanie było osobami z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym oraz zasadniczym zawodowym (po ok. 30%). Dużą grupę stanowiły również osoby z wykształceniem policealnym oraz średnim zawodowym (21,3%). Najmniej bezrobotnych było z wyższym wykształceniem (8,3%). To potwierdza teorię, że na rynku pracy dużą rolę odgrywa jakość kapitału ludzkiego.

Korzystne uwarunkowania demograficzne w wielu regionach Polski na tle krajów europejskich mogą być nie w pełni wykorzystane, jeżeli nie są podejmowane działania sprzyjające rozwojowi kapitału ludzkiego. Szczególne znaczenie w tym zakresie ma edukacja wczesnoszkolna.

W Polsce zasady kształtowania kapitału ludzkiego reguluje ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 roku (DzU nr 95, poz. 425 z późn. zm.), w myśl której państwo ma obowiązek zapewnienia powszechnego i bezpłatnego kształcenia dzieci i młodzieży oraz zmniejszenia różnic w warunkach kształcenia, wychowania i opieki między poszczególnymi regionami kraju, dostosowywania kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy, a także kształtowania postaw sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym. Od dostępności i jakości nauczania na wszystkich szczeblach zależy jakość kapitału ludzkiego na rynku pracy.

W ostatnich latach liczba uczniów na wszystkich poziomach edukacji widocznie się zmniejszyła, wskutek ubytku populacji w wieku szkolnym. Obserwowano natomiast wzrost liczby dzieci i potrzeb w zakresie wychowania przedszkolnego. Jednym z mierników jakości kształcenia są wyniki egzaminów. Tab. 2 przedstawia wyniki egzaminów szóstoklasistów województwa lubuskiego na tle kraju. Zauważa się tendencję zwyżkową w analizowanych latach, a w 2011 roku wyniki są lepsze od średniej krajowej.

Tabela 2. Wyniki testów szóstoklasistów województwa lubuskiego na tle kraju w latach 2009–2011

Rok	Wyszczególnienie	Ogółem	Czytanie	Pisanie	Rozumowanie	Korzystanie z informacji	Wykorzystywanie wiedzy w praktyce
2011	Polska	25,27	8,28	5,46	5,28	2,31	3,93
	Lubuskie	25,52	8,29	5,65	5,29	2,32	3,96
2010	Polska	24,56	7,36	5,32	5,23	2,37	4,27
	Lubuskie	24,05	7,31	4,98	5,19	2,28	4,30
2009	Polska	22,64	7,62	4,99	3,79	2,44	3,81
	Lubuskie	22,04	7,51	4,67	3,71	2,38	3,77

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CKE.

Wymiernym sposobem określenia jakości nauczania na poziomie gimnazjalnym są wyniki uzyskane podczas egzaminów, które następnie decydują o możliwościach wyboru szkoły średniej. Im wyższy wynik, tym większa szansa na możliwość wyboru lepszej szkoły średniej. W przypadku gimnazjów pod uwagę wzięto wyniki egzaminu z części humanistycznej, matematyczno-przyrodniczej oraz dwóch języków obcych: angielskiego i niemieckiego, uzyskane przez uczniów ostatnich klas gimnazjalnych (tab. 3). Żeby uniknąć porównania wyników z jednego roku, na które mogły mieć wpływ inne czynniki, mogące podważać wiarygodność wnioskowania jednorocznego (np. oceniany jako prosty albo trudny test w danym roku), zaprezentowano uśrednione wyniki z trzech ostatnich lat (2009–2011). W części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej w ostatnich trzech latach w województwie wypadły poniżej średniej krajowej. Z kolei testy językowe w każdym badanym roku wypadają lepiej. Jest to niewątpliwie spowodowane bliskością granicy zachodniej oraz poczuciem już w tym wieku potrzeby mobilności na rynku pracy.

Tabela 3. Wyniki testów gimnazjalistów województwa lubuskiego na tle kraju w latach 2009– 2011

Zakres tematyczny	Województwo lubuskie			Polska		
	2011	2010	2009	2011	2010	2009
Humanistyczny	24,69	29,29	31,29	25,31	30,34	31,67
Matematyczno-przyrodniczy	23,02	23,21	25,14	23,63	23,90	26,03
Język angielski	28,92	30,58	30,80	28,16	29,98	30,63
Język niemiecki	27,78	29,65	33,26	27,80	29,36	33,03

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CKE.

Po latach dyskredytacji szkolnictwa zawodowego obserwuje się powolną odbudowę roli i znaczenia kształcenia zawodowego na poziomie szkół technicznych. W warunkach niżu demograficznego liczba uczniów wybierają-

cych ten typ szkoły nie zmniejsza się. W roku szkolnym 2010/2011 edukację w technikach wybrało niemal 2 z 5 gimnazjalistów. Placówki te (łącznie z technikami uzupełniającymi) kształciły 16,7 tys. młodzieży, podobnie jak w poprzednim roku.

Niemal 20% gimnazjalistów zdecydowało się na edukację (w I klasie) w zasadniczych szkołach zawodowych (dla młodzieży) w roku szkolnym 2010/2011. W porównaniu z rokiem 2009/2010 liczba uczniów w tych szkołach zmniejszyła się o 6,1% i wyniosła 6,7 tys. (na początku ostatniej dekady w tego typu placówkach uczyło się blisko 17 tys. osób). Spadek populacji uczniów w zasadniczych szkołach zawodowych nie jest zjawiskiem korzystnym w warunkach deficytu pracowników z wykształceniem zawodowym.

Młodzi ludzie upatrują swojej szansy na polepszenie bytu w możliwościach, jakie dają studia wyższe, których ukończenie jest uwarunkowane m.in. zdaną maturą. Zdawalność egzaminów maturalnych ma w województwie tendencję zwykłą (tab. 4). W 2009 roku poziom zdawalności był niższy niż średnia krajowa, ale każdy następny rok charakteryzuje się wyższym odsetkiem pozytywnych wyników egzaminu maturalnego.

Tabela 4. Wyniki egzaminów maturalnych województwa lubuskiego na tle kraju w latach 2009–2011

Wyszczególnienie	2011		2010		2009	
	Liczba zdających	Procent pozytywnych wyników	Liczba zdających	Procent pozytywnych wyników	Liczba zdających	Procent pozytywnych wyników
Polska	343 824	75%	351 825	81%	396 719	81%
lubuskie	7 790	77%	8 924	82%	9 798	77%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CKE.

W strukturze lubuskich szkół objętych systemem oświaty ważne miejsce zajmują szkoły dla dorosłych, które są szansą na kontynuowanie wcześniej przebranej nauki lub uzupełnienie wykształcenia. W ostatnich latach w województwie można było zaobserwować zwiększenie popytu na edukację wśród dorosłych, głównie w placówkach kształcenia ogólnego.

Na powodzenie kształtowania kapitału ludzkiego w regionach ma wpływ nie tylko powszechna i dobrej jakości edukacja na niższych poziomach kształcenia, ale i kontynuacja nauki na szczeblu wyższym. W roku akademickim 2010/2011 w 8 szkołach wyższych województwa lubuskiego kształciło się 24,2 tys. studentów, tj. o 6% mniej niż w poprzednim roku. W porównaniu z rokiem 2004/2005 notowano spadek o ok. 30% – wówczas na lubuskich uczelniach studiowało 34,7 tys. osób (o 10 tys. osób więcej). W 2010 r. wskaźnik natężenia

osób studiujących w województwie (liczba studentów na 10 tys. ludności) – uwzględniając studentów ośrodków zamiejscowych szkół wyższych, których siedziba znajduje się poza województwem – wyniósł 261, w kraju 476, co nie plasuje wysoko lubuskiego w konkurencyjności regionów.

Struktura studiujących nie odbiega zasadniczo od trendów krajowych. Studenci częściej wybierają naukę na kierunkach społecznych niż technicznych. W 2010 r. na rynek pracy weszło 3 razy więcej absolwentów kierunków społecznych (2,4 tys.), niż technicznych (0,7 tys. osób). Ponadto przybyło 1,7 tys. nowych pedagogów i 0,7 tys. humanistów.

Drugim, obok edukacji, czynnikiem wpływającym na jakość kapitału ludzkiego jest zdrowie.

Na podstawie danych zawartych w tab. 5 można zauważyć, że liczba osób przypadających na jedno łóżko szpitalne jest większa zarówno od średniej krajowej, jak i wskaźnika w każdym województwie zachodniej Polski. Natomiast wskaźnik opieki ambulatoryjnej plasuje województwo na drugiej pozycji wśród zachodnich województw. Lepiej jest jedynie w województwie zachodniopomorskim.

Tabela 5. Opieka zdrowotna w województwie lubuskim na tle kraju i województw zachodniej Polski w 2010 roku

Wyszczególnienie	Lubuskie	Dolnośląskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	Polska
Liczba ludności na 1 łóżko w szpitalach ogólnych	241	204	219	217	211
Liczba ludności na 1 podmiot ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	1470	1514	1493	1442	1623

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W województwie lubuskim najczęstszymi przyczynami zgonów wynikającymi ze stanu zdrowia i zachorowalności były: – choroby układu krążenia – 46,2% (Polska – 46%) oraz choroby nowotworowe – 24,7% (Polska – 25%). Wyniki te oscylują wokół średniej krajowej.

O jakości kapitału ludzkiego świadczy – jak wcześniej wspomniano – między innymi zdrowotność mieszkańców, a pogorszenie sytuacji społecznej i rodzinnej może prowadzić między innymi do chorób i zaburzeń natury psychicznej, a to z kolei eliminuje lub ogranicza potencjał na rynku pracy.

Tabela 6. Pomoc społeczna w województwie lubuskim na tle kraju i województw zachodniej Polski w 2010 roku

Wyszczególnienie	Lubuskie	Dolnośląskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	Polska
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł)	2755,4	3211,8	2947,3	2885,5	3224,1
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem: minimum egzystencji	4,0	5,2	6,6	5,1	5,7
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem: relatywna granica ubóstwa	15,2	16,1	18,4	17,2	17,1
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem: ustawowa granica ubóstwa	4,8	6,7	8,2	7,3	7,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tabela 7. Zróżnicowanie poziomu korzystania z pomocy społecznej w zależności od sytuacji bytowej według województw w 2008 roku

		Poziom sytuacji bytowej		
		Niski	Średni	Wysoki
Poziom korzystania z pomocy społecznej	Wysoki	Warmińsko-mazurskie Świętokrzyskie Podlaskie Lubelskie Podkarpackie	Kujawsko-pomorskie Zachodniopomorskie	
	Średni		Lubuskie Łódzkie Małopolskie	Pomorskie Wielkopolskie Mazowieckie
	Niski		Dolnośląskie Opolskie	Śląskie

Źródło: *Beneficjenci pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych w 2008 roku*, GUS, Kraków.

Ubóstwo jako kolejny czynnik analizy trudno jest ocenić w skali regionu z racji bardzo ograniczonych informacji statystycznych i wielości podejść metodologicznych. Przyjęto relatywne podejście do pomiaru ubóstwa, w którym próg ubóstwa powiązany jest ze standardem życia w poszczególnych krajach. Miara ta określa zatem grupę ludności będącą w każdym z krajów, w relatywnie najtrudniejszej sytuacji dochodowej (bez odniesienia do poziomu dochodów w pozostałych państwach).

Porównując dochody brutto i wskaźniki ubóstwa (tab. 6) można ocenić woj. lubuskie za najbiedniejsze spośród wszystkich województw zachodnich.

Podsumowując należy podkreślić, że w przypadku dysproporcji międzyregionalnych w zakresie kapitału ludzkiego możliwości stymulowania jego jakości są ograniczone i związane nie tylko z olbrzymimi nakładami inwestycyjnymi w infrastrukturę edukacyjną, ale przede wszystkim z długim okresem oczekiwania na rezultaty takich inwestycji.

PODSUMOWANIE

Reasumując, stwierdzić należy, że w województwie lubuskim występuje relatywnie wysokie bezrobocie, chociaż odnotowuje się tendencję malejącą. Wśród bezrobotnych są przede wszystkim ludzie młodzi z niskim wykształceniem.

Jakość edukacji na poziomie podstawowym i maturalnym jest powyżej średniej krajowej, natomiast w gimnazjach zakres tematyczny w części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej jest poniżej średniej krajowej, a języki obce powyżej.

W zakresie opieki zdrowotnej w województwie nie została udostępniona liczba łóżek szpitalnych nawet na poziomie średniej krajowej, natomiast liczba pacjentów przypadających na jednego lekarza jest niższa niż przeciętna w kraju.

Warunki bytowe mieszkańców lubuskiego nie są najlepsze. Zarobki brutto są najniższe ze wszystkich ościennych województw, a także plasują się poniżej średniej krajowej.

Analiza wymienionych czynników pozwala zakwalifikować województwo lubuskie jako przeciętne pod względem jakości kapitału ludzkiego. Jednocześnie należy bardzo mocno podkreślić, iż pierwsze efekty inwestowania w kapitał ludzki mogą pojawić się nawet po kilkunastu lub kilkadziesiąt lat. Z uwagi na bardzo długi cykl inwestycyjny oraz na niską mobilność tego kapitału, co jest szczególnie widoczne w polskich realiach gospodarczych, należy wysunąć tezę, że w ciągu najbliższych kilkadziesiąt lat różnice w poziomie wyposażenia regionów w kapitał ludzki będą decydować o dysproporcjach międzyregionalnych. Z tego powodu niezwykle istotnym zadaniem jest stymulowanie inwestycji w kapitał ludzki, które pozwolą nie tylko na stopniowe zmniejszanie się różnic w poziomie rozwoju regionalnego, ale wpłyną także w pozytywny sposób na przyspieszenie wzrostu gospodarczego.

LITERATURA

- Beneficjenci pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych w 2008 roku*, GUS, Kraków.
- Friedman K., 2003, *Leaders for the Knowledge Economy [w:] Intelligent Management in the Knowledge Economy*, red. S. Junghagen, H. Linderoth, Edward Elgar Publishing, Cheltenham and Northampton.

- Kozek W., 1993, *Rynek pracy. Socjologiczne interpretacje podstawowych pojęć*, „Studia Socjologiczne” nr 1.
- Measuring what people know. Human capital accounting for the knowledge economy*, OECD 1996, Paris.
- The Well-being of Nations. The role of Human and Social Capital*, 2001, OECD, Paris.
- Zamorska K., 2008, *Prawa społeczne a kapitał ludzki i społeczny* [w:] *Kapitał ludzki i społeczny. Wybrane problemy teorii i praktyki*, red. D. Moroń, Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego.

Streszczenie

We współczesnej gospodarce następuje wzrost znaczenia gospodarki opartej na wiedzy, gdzie mniejsze znaczenie ma sfera produkcji dóbr, a większe wytwarzanie oraz przetwarzanie danych i informacji oraz zarządzanie nimi. Doprowadza to do stałego powiększania się znaczenia kapitału ludzkiego w gospodarce.

Przez wielu badaczy kapitał ludzki jest określany jako priorytetowy czynnik endogeniczny rozwoju regionu.

Pomiędzy poszczególnymi województwami w Polsce występują znaczące różnice w poziomie rozwoju regionalnego, a kluczowym czynnikiem kształtującym ten poziom jest kapitał ludzki, co w bezpośredni sposób związane jest z rozwojem gospodarki opartej na wiedzy i kreowaniem procesów innowacyjnych.

W badaniach nad kapitałem ludzkim zdecydowanie największy nacisk kładzie się na analizy struktur demograficznych oraz ocenę poziomu edukacji i jakości wykształcenia. Do kolejnych elementów wpływających na rozwój oraz jakość kapitału ludzkiego zalicza się ponadto rozwój nauki, który z kolei wpływa na budowę przewag konkurencyjnych regionów i wzrost innowacyjności w gospodarce lokalnej. Analizy dotyczą też wskaźników, którymi można ocenić stan zdrowia ludności i poziom dobrobytu. W artykule dokonano próby oceny jakości kapitału ludzkiego w oparciu o wyżej wymienione elementy.

Quality of Human Capital as One of the Endogenous Factors of the Regional Development on the Example of Lubuskie Voivodeship

Summary

In the modern economy there is an increase of the meaning of the economy based on the knowledge, where the area of goods production is of less importance while the area of data and information processing as well as managing them is more significant. It leads to a constant increase of the importance of human capital in economy.

Many researchers describe human capital as a priority endogenous factor in the development of the region.

There are vital differences between various voivodeships in Poland, considering their level of regional development and a key factor shaping this level is human capital, what is directly connected with the development of economy based on knowledge and innovative processes creation.

In researches on human capital, the biggest emphasis is definitely placed on the analysis of demographic structures as well as the level of education and its quality. The next element influencing the development and quality of human capital is the development of science, which influences building the advantages of the competing regions and the increase of innovation in the local economy. The analyses also concern the indicators which can be used to assess the health condition of the population and its level of welfare. The article presents an attempt to assess the quality of human capital based on the above mentioned elements.